

Homília počas celodiecéznej púte do Ostrihomu pri príležitosti 250 rokov vzniku Spišskej diecézy, Ostrihom, Bazilika Nanebovzatia Panny Márie, 27. júna 2026

Eminencia, pán kardinál Erdö, drahí spolubratia v biskupskej, kňazskej a diakonskej službe, zasvätené osoby, bohoslovci, bratia a sestry, ktorí ste s nami zjednotení prostredníctvom vysielania televízie Lux a rádia Lumen, drahí pútnici,

dnes prežívame vzácnu a hlboko dojímavú chvíľu. Keď sa pozerám na vás zhromaždených v tejto bazilike, uvedomujem si, koľko obety, námahy a lásky k Cirkvi sa skrýva za vašou prítomnosťou. Mnohí z vás ste vstávali ešte uprostred noci. Niektorí vyrazili na cestu už včera. Precestovali ste stovky kilometrov autobusmi i osobnými autami z Oravy, Liptova, Spiša i ďalších častí našej diecézy, aby ste boli dnes tu. Z celkého srdca vyslovujem: Ďakujem vám!

Dnes sme prišli do Ostrihomu ako pútnici. Neprišli sme sem obdivovať minulosť. Prišli sme poďakovať za korene. Po stáročia bol náš kraj súčasťou Ostrihomskej arcidiecézy. Odtiaľto pred 250 rokmi vyrástla Spišská diecéza. Vraciame sa s vdáčnosťou, ale aj s pokorou. Lebo vieme, že dejiny Cirkvi nie sú predovšetkým dielom ľudí. Sú príbehom Božej milosti a Božej vernosti.

Chcem zároveň vyjadriť úprimné poďakovanie našim hosťom. Od prvých chvíľ zakusujeme ich srdečnosť a pohostinnosť. Hoci hovoríme rozdielnymi jazykmi, dnes stojíme pri jednom oltári ako bratia a sestry v Kristovi.

Keď dnes počúvame Božie slovo, zdá sa mi, že nám Pán ponúka tri slová, ktoré sú nádejou pre budúcnosť našej diecézy. **Prvé slovo, ktoré nám dnes zaznieva z Božieho slova, je viera.** Keď Pán Ježiš v dnešnom evanjeliu prichádza do okolia Cézarey Filipovej, nepýta sa svojich učeníkov na ich predstavy o budúcnosti. Pýta sa ich na niečo oveľa dôležitejšie: „Za koho ma pokladáte vy?“ Je to otázka, ktorá zaznieva naprieč celými dejinami Cirkvi. Je to otázka, ktorá zaznievala v srdciach generácií našich predkov na Orave, Liptove i Spiši. A je to otázka, ktorú dnes Kristus kladie aj nám. Lebo budúcnosť Cirkvi sa nezačína pri číslach. Budúcnosť Cirkvi sa vždy začína pri odpovedi na otázku: Kto je pre mňa Ježiš Kristus?

Dnes sme prišli poďakovať za korene našej diecézy. A keď sa pýtame, aké sú najhlbšie korene Spišskej diecézy, nenájdeme ich iba v dejinách, v dokumentoch či v múroch chrámov. **Najhlbšie korene našej diecézy sa nachádzajú v srdciach ľudí, ktorí uverili Kristovi. Viera našich predkov vytvorila farnosti, postavila kostoly, vychovala svätých kňazov, rehoľníkov, rehoľníčky, obetavých rodičov a nespočetné množstvo jednoduchých veriacich, ktorí svoj život prežili v tichej vernosti Bohu.** Dnes za túto vieru ďakujeme. Ale jubileum nás nepozýva iba obdivovať vieru minulosti. Pozýva nás pýtať sa na vieru prítomnosti. Nestačí hovoriť o tom, že naši predkovia verili. Kristus sa dnes pýta nás. Každá generácia musí urobiť svoj vlastný

krok viery. Toto je jedna z najväčších výziev našej doby. Mnohí ľudia ešte poznajú Krista z tradície, ale menej ho poznajú zo živého vzťahu. Mnohí počuli o Ježišovi, ale menej žijú s Ježišom. Preto dnes Cirkev potrebuje viac učeníkov. Potrebuje mužov a ženy, mladých i starších, ktorí nielen hovoria o Kristovi, ale žijú s Kristom. Lebo iba učeník môže odovzdať vieru ďalšej generácii.

Drahí bratia a sestry, budúcnosť Spišskej diecézy nebude závisieť iba od toho, čo sme zdedili. Bude závisieť od toho, čo odovzdáme. A odovzdať budeme môcť iba to, čo sami žijeme. Ak bude v našich srdciach živý Kristus, bude živá aj naša diecéza. **Najkrajším darom, ktorý môžeme dnes odtiaľto odniesť, nie sú pekné spomienky, ale obnovené rozhodnutie nasledovať Krista. Aby sme aj my spolu s Petrom dokázali nielen ústami, ale celým životom vyznať: „Ty si Mesiáš, Syn živého Boha.“**

Druhým slovom, ktoré nám dnes zaznieva z Božieho slova, je spoločenstvo. Svätý Pavol v Liste Efezanom používa pre Cirkev nádherný obraz. Nepredstavuje ju ako organizáciu. Hovorí o Božej rodine. Hovorí o ľuďoch, ktorí už nie sú cudzincami, ale patria k sebe navzájom a spolu tvoria Boží dom. A práve tu nachádzame jedno z najväčších posolstiev pre našu dobu. Žijeme totiž v čase, keď mnohí ľudia prežívajú zvláštny paradox. Bývame blízko vedľa seba, ale niekedy žijeme ďaleko od seba. Poznáme mená mnohých ľudí, ale málokedy poznáme ich príbeh. A práve do takejto situácie prichádza Kristus so svojím evanjeliom.

Kristus neprišiel iba zachraňovať jednotlivcov. Prišiel vytvoriť nový Boží ľud. Prišiel zhromaždiť rozptýlených. Prišiel búrať múry, ktoré oddeľujú človeka od človeka. Preto Pavol píše: „On je náš pokoj. On z oboch urobil jedno.“ Kedysi hovoril o rozdelení medzi Židmi a pohanmi. Dnes by sme mohli povedať, že **Kristus chce búrať aj iné múry – múry ľahostajnosti, nepochopenia, vzájomnej nedôvery, uzavretosti do vlastného sveta.** Evanjelium nás vždy vedie od izolácie k spoločenstvu, od samoty k bratstvu. Drahí bratia a sestry, skutočné dejiny našej diecézy tvorili predovšetkým vzťahy. Vzťahy rodičov a detí, ktoré sa spolu modlili. Vzťahy kňazov a laických bratov a sestier, ktorí spolu niesli radosti i ťažkosti života. Vzťahy spoločenstiev, ktoré sa stretávali pri Božom slove a Eucharistii. Cirkev vždy rástla tam, kde ľudia neboli iba vedľa seba, ale boli si navzájom bratmi a sestrami. Tu vidím jednu z veľkých úloh našej diecézy do budúcnosti. **Potrebujeme, aby boli naše farnosti naplnené vzťahmi.** Nestačí, aby sa ľudia stretli raz za týždeň na svätej omši a potom sa opäť stratili vo svojich každodenných starostiach. Potrebujeme budovať kultúru stretávania, počúvania, modlitby a vzájomnej blízkosti. Potrebujeme vytvárať prostredie, kde človek nie je iba účastníkom bohoslužby, ale členom rodiny veriacich. Preto hovorím: budúcnosť našich farností bude stáť na živých spoločenstvách. Na malých skupinách ľudí, ktorí sa spolu modlia, spoločne rastú vo viere, poznajú sa po mene a navzájom sa nesú. Veľké farnosti zostanú živé iba vtedy, ak budú mať malé živé spoločenstvá. Tam sa rodí dôvera. Tam sa

rodí priateľstvo. Tam sa rodí ochota slúžiť. Tam sa rodia aj nové povolania. Preto dnes sa chceme učiť, ako vytvárať synodálnu Cirkev, Je to vedomie, že nikto z nás nekráča k Bohu sám. Kráčame ako Boží ľud. Kráčame ako rodina. Kráčame ako spoločenstvo. Prosme dnes Pána, aby sa naša diecéza stávala čoraz viac spoločenstvom živých vzťahov.

Tretím slovom, ktoré nám dnes ponúka Božie slovo, je misia. Prorok Izaiáš vo svojom videní nevidí Boží ľud, ktorý sa uzatvára do seba. Nevidí národ, ktorý si stráži svoje hranice a svoje istoty. Vidí národy, ktoré prúdia k Pánovi. Vidí pohyb. Vidí ľudí, ktorí hľadajú svetlo. A práve v tom je jedna z najkrajších vlastností Cirkvi. Cirkev nikdy nežije sama pre seba. Cirkev vždy existuje pre druhých. Tak ako svieca nesvieti sama pre seba, tak ani Cirkev nežije sama pre seba. Je tu preto, aby privádzala ľudí ku Kristovi.

Keď dnes ďakujeme za 250 rokov Spišskej diecézy, nemôžeme sa zastaviť iba pri pohľade do minulosti. **Naši predkovia nám odovzdali vieru nie preto, aby sme ju opatrovali ako vzácny predmet uložený vo vitríne. Odovzdali nám ju ako živý plameň.** Plameň má zmysel iba vtedy, keď ďalej horí a odovzdáva svetlo. Jedným z najväčších pokušení dnešnej Cirkvi je spokojnosť s tým, čo máme. Tešiť sa z tých, ktorí prichádzajú, a nevšimáť si tých, ktorí prestali prichádzať. Starat' sa o tých, ktorí sú vo vnútri, a zabudnúť na tých, ktorí zostali vonku. Evanjelium nás však vedie inou cestou. Ježiš nikdy neostal zatvorený medzi tými, ktorí ho už nasledovali. Neustále vychádzal za ďalšími. Hľadal stratených. Približoval sa k vzdialeným. Všimol si tých, ktorých si nik nevšimol. A práve preto ani nám nemôžu byť ľahostajní ľudia, ktorí dnes stoja ďalej od Cirkvi, ďalej od viery alebo ďalej od Boha.

Drahí bratia a sestry, na území našej diecézy žijú tisíce ľudí, ktorí boli pokrstení, prijali sviatosti, ale dnes stoja bokom. Nie sú to cudzinci. Sú to naši synovia a dcéry. Naši vnuci a vnučky. Naši kolegovia. Naši susedia. Nemôžeme o nich hovoriť ako o niekom vzdialenom. Sú súčasťou nášho príbehu. Sú súčasťou našej rodiny. A ak nám na nich záleží, potom nám nemôže byť ľahostajné, ako žijú, čomu veria a akú nádej nesú vo svojom srdci. Preto misia nezačína na druhom konci sveta. **Misia sa začína tam, kde sa končí ľahostajnosť. Začína vo chvíli, keď si všimnem človeka vedľa seba. Keď ma zaujíma jeho život. Keď sa nebojím prejaviť blízkosť. Keď dokážem ponúknuť pomocnú ruku a svedectvo svojej viery.**

Drahí bratia a sestry, odchádzajme z Ostrihomu s vďačným srdcom, ale aj s novou odvahou. Dnešné Božie slovo nás učí dôvere. Ved' Kristus v dnešnom evanjeliu hovorí: „**Ja postavím svoju Cirkev.**“ To je náš pokoj. To je naša nádej. To je naša radosť. **Preto sa vráťme domov nie so strachom o budúcnosť, ale s radosťou z evanjelia. Vracajme sa domov ako učenici, ktorí uverili Kristovi.** Ako bratia a sestry, ktorí patria do jednej Božej rodiny. Ako misionári, ktorí chcú prinášať svetlo tam, kde žijú. Plní horlivosti kráčajme ďalej vo svetle Pánovom. Amen.

